

Semesterbeskrivelse 2. semester Forår 2022 Kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde, Aalborg og København

Oplysninger om semesteret

Skole: Sociologi og Socialt Arbejde

Studienævn: Kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde

Studieordning: Kandidatuddannelserne i Socialt Arbejde, Aalborg og København 1. september 2020

Semesterets temaramme

Formålet med undervisningen på 2. semester er at udvikle forståelse for og teoretisk viden om socialt arbejde fra forskellige aktørpositioner og organisatoriske perspektiver, samt disses betydning for udviklingen af det sociale arbejde. Herunder at udvikle forståelse for de udviklingstendenser og sammenhænge, der eksisterer mellem aktørperspektiver, socialfaglige løsningsstrategier, organisatoriske/administrative kontekster, samt disse strategiers, konteksters og rammers betydning for socialt arbejde. Desuden er formålet at opnå et beredskab til at forholde sig videnskabeligt til socialt arbejde – dvs. tilegne sig, redegøre for og vurdere viden om socialt arbejde og opnå forudsætninger for selv at formulere undersøgelsesspørgsmål, designe og gennemføre undersøgelser, herunder at foretage dataindsamling/datakonstruktion, formulere analysestrategier og gennemføre analyser samt drage slutninger heraf – og således indgå i skabelse af viden, samt endelig at opnå forudsætninger for at reflektere videnskabsteoretisk over disse spørgsmål.

Modulet består af i alt tre fagområder, der afløses gennem et sammenhængende problembaseret projektarbejde:

Aktører i socialt arbejde (10 ECTS)

Organisation (10 ECTS)

Videnskabsteori, metode og analyse (10 ECTS)

Læringsmål for 2. semester er:

Viden	<ul style="list-style-type: none">• har viden om den socialfaglige og organisatoriske kontekst, som påvirker forskellige centrale aktører i det sociale arbejde• har viden om forskellige aktører, deres positioner og perspektiver, samt disses betydning for udviklingen af det sociale arbejde• har viden om videnskabsteoretiske grundlagsproblemer og metodologier• har viden om digitale teknologier og muligheder
Færdigheder	<ul style="list-style-type: none">• kan analysere forskellige aktørpositioner og disse positioners betydning for det sociale arbejde• kan reflektere over konkrete undersøgelses videnskabsteoretiske grundlag og anvendte dataindsamlings- og analysemetoder• kan anvende forskellige dataindsamlings- og analysemetoder• kan bruge digitale teknologier i forbindelse med vejledning og i det problembaserede arbejde i projektgrupper med fokus på kommunikation, samarbejde og ledelse (PBL).• kan bruge digitale teknologier i forbindelse med undervisning samt litteratur- og informationssøgning og -vurdering.• kan skabe 'digitale rum', der fremmer muligheder for dialog, undersøgelse, videnskabelse og -formidling (fx online interviews og præsentationer).
Kompetencer	<ul style="list-style-type: none">• kan analysere og udvikle en sammenhængende indsats i socialt arbejde under inddragelse af organisatoriske aspekter og med bevidsthed om forskellige aktørperspektiver på indsatsen• kan undersøge/evaluere og analysere socialt arbejde og velfærdsydelser i såvel dansk som

- international sammenhæng gennem empiriske studier under anvendelse af og med begrundelse for forskellige typer af adækvate dataindsamlings- og analysemetoder
- er i stand til at tilegne sig og kritisk vurdere eksisterende undersøgelser og forskning med relevans for det sociale arbejde samt formidle forskning på det sociale arbejdes felt
 - kan inddrage og vurdere digitale teknologier til brug i det sociale arbejde

Semesterets organisering og forløb

På 2. semester fortsættes den læringskadence, som er etableret på 1. semester, hvor der var fokus på teoretisk kendskab og anvendelse af centrale teorier om socialt arbejde, sociale problemer og socialpolitik.

På 2. semester bygges der oven på 1. semesters teoretiske introduktion. Her er det de tre fagområder 'Organisation', 'Socialt arbejde – aktører' og 'Videnskabsteori, metode og analyse', der skal omsættes i et konkret problembaseret projektarbejde. Forskellen er, at de studerende på dette semester skal indsamle egenhændig empiri.

På 2. semester afvikles de tre fags forelæsninger i begyndelsen af semesteret, der derfor er forelæsningstungt, for at skabe mulighed for et mere fordybende projektarbejde senere på semesteret med indsamlingen og analysen af egen empiri.

På semestret er der otte forelæsninger i henholdsvis 'Socialt arbejde – aktører' og i 'Organisation' og syv forelæsninger i 'Videnskabsteori, metode og analyse', en semester-introduktion til sammenhængen mellem de tre fag på modulet, tre Praksisklynge-seminarer samt forelæsninger i Akademiske færdigheder.

Semesteropgaven afleveres ultimo maj sammen med en læringsportfolio for hver studerende med refleksioner over semestrets læring i tilknytning til udvikling af egen faglige identitet.

Datoer, lokaler etc. for de enkelte kursusgange skal finde s på Moodle.

Samlæsning imellem KSA og Erasmus Mundus MA in Advanced Development i Social Work

På 2. semester bliver der samlæsning med Erasmus Mundus MA in Advanced Development i Social Work - herefter kaldt Advances på seks lektioner i Aalborg, hvor udenlandske studerende vil deltage. Her foregår undervisningen på engelsk, og undervisningsgangene er markeret ved, at beskrivelsen er på engelsk. Litteraturen er ligeledes på engelsk. I København vil litteraturen ligeledes være på engelsk, men undervisningen vil være på dansk, da de udenlandske studerende ikke deltager her. Dog vil den ene forelæsning, som er med en international underviser, foregå på engelsk ligesom den internationale café vil foregå på engelsk.

Akademiske færdigheder/Flexmoduler

'Akademiske færdigheder' er lektioner ud over fagområdeundervisningen, der understøtter de studerendes færdigheder. Indføring i de forskellige færdigheder er et nyt tiltag på baggrund af efterspørgsel fra de studerende, hvor de fungerer støttende i forhold til indfrielse af læringsmålene og udførelse af projektopgaven.

På modul 2 består Akademiske færdigheder i år af tre temaer, som er spredt ud over modulet: Forskningsetik og GDPR (2 lektioner), International café (2 lektioner) samt Digital formidling (2 lektioner). Disse forskellige tematikker rammesætter på forskellig vis viden, som der er behov for i forbindelse med projektarbejdet og kompetencer i relation til det sociale arbejde.

Modulstruktur, praksisklyngeseminarer og projektarbejde

I starten af semestret præsenteres de studerende for modulets struktur og organisering. I introduktionen præsenteres de studerende for en række praksisklynger, der skal støtte op om projektarbejdet på semestret. De studerende skal vælge sig ind på én klynge alt efter deres interesse for projekttema på semestret. Der er tre praksisklyngeseminarer spredt ud over semestret, som bl.a. retter fokus mod en kobling og samarbejde med praksis. Uddannelsen lægger stor vægt på at bygge bro mellem forskning, viden og praksis. Samarbejde mellem omverden og de studerende er et vigtigt element i dette. Det vil være muligt for de enkelte grupper at få inspiration til at vælge problemstilling for deres projekter inspireret fra konkrete organisationer. Praksisklyngerne kører sideløbende og udgør selvstændige klynger for

projektarbejdet. De studerende forbliver i samme praksisklynge gennem semestret. Det er inden for praksisklyngen, at de studerende danner projektgrupper, formulerer deres problemformulering og løbende diskuterer deres projektdesign og -fremgang gennem semestret. De studerende skal vælge sig ind på praksisklyngerne i starten af modulet. Datoen herfor meldes ud på Moodle.

Udover at vælge praksisklynge skal der indgives et projekttema til Maja Müller i Aalborg og Anne-Kirstine Mølholt i København. Tidsfristen herfor præsenteres under den indledende dag og på Moodle. Tildeling af vejleder sker hurtigst muligt efter den angivne dato for aflevering af projekttema. Efter tildeling af vejleder er det de studerendes ansvar at kontakte vejleder. Da uddannelsens vejledere er geografisk tilknyttet Aalborg og København kan fjernvejledning forekomme.

Projektgrupper, vejledning og projekt

På dette semester kan der dannes projektgrupper efter eget ønske. Uddannelsen opfordrer kraftigt til, at der dannes grupper, da bl.a. antallet af vejledningstimer er fordelt efter gruppestørrelse.

Ud over de tildelte vejledertimer præsenterer og diskuterer grupperne deres projekter i forbindelse med praksisklyngerne, hvorved der er mulighed for fælles projekt-sparring.

- 1 studerende tildeles 8 timer = ca. 1 konfrontationstime
- 2 studerende tildeles 16 timer = ca. 2 konfrontationstimer
- 3+ studerende tildeles 20 timer = ca. 3 konfrontationstimer

Timerne er inkl. vejleders forberedelse og deltagelse i eksamen.

Projektet skal inddrage de tre fagområder 'Socialt arbejde – aktører', 'Organisation' og 'Videnskabsteori, metode og analyse'. Som led i udarbejdelsen af projektopgaven skal der gennemføres en mindre, empirisk undersøgelse. Der skal i opgaven inddrages pensum fra modulet samt elementer fra undervisningen, som er relevante for projektets problemstilling. Projektet danner afsæt for eksaminationen, men der kan eksamineres i hele Modul 2's pensum.

Omfang og aflevering af projektrapporten

Projektrapporten må maks. have følgende omfang:

- 1 studerende 120.000 anslag inkl. mellemrum
- 2 studerende 144.000 anslag inkl. mellemrum
- 3-4 studerende 168.000 anslag inkl. mellemrum
- 5 studerende 192.000 anslag inkl. mellemrum

Resumé: projektet skal inkludere et kort resume på engelsk. Resuméet indgår ikke i bedømmelsen.

Linjeafstand 1½ og skriftstørrelse 12. Vær opmærksom på, at noter, litteraturreferencer- og litteraturlisten indgår ved beregning af omfang af projektet, mens titelblad, indholdsfortegnelse og resumé ikke indgår i beregningen.

Antal typeenheder (anslag) angives på projektets forside. Såfremt projektet overstiger det maksimale antal typeenheder, er projektet dumpet. Det vil derfor ikke blive fremsendt til bedømmelse. Herudover skrives projektets titel, vejleders og den/de studerendes navn på forsiden.

Bilag, der bidrager til en grundigere belysning af metodeovervejelser, interviewguide m.v. kan vedlægges. Men opgaven skal kunne læses, uden at man sætter sig ind i bilagene, og det kan ikke forudsættes, at hverken censor eller vejleder læser bilag.

Vedr. interviews: Interviews skal ikke vedlægges projektet. Den studerende skal opbevare lydfilen og skal kunne fremsende lydfilen til censor og/eller eksaminator på opfordring. Lydfilen skal opbevares indtil eksamen er afviklet, og derefter destrueres af den studerende.

Projektet afleveres gennem universitetets digitale eksamensportal. Mere information om dette vil blive uploadet på Moodle. Se vejledning på www.de.aau.dk

Eksamen

Eksamen er en gruppeeksamen med individuel bedømmelse. Projektet evalueres gennem ekstern censur til en mundtlig gruppeeksamen på baggrund af skriftlig projektrapport, som anvender de tre fag. Eksamensperioden er de sidste par uger af juni.

Eksamen varer 30 min. pr studerende inklusiv votering. Det betyder, at for fire studerende varer eksamen 2 timer inkl. votering. Eksamen skal indledes med en præsentation/ visning af gruppens digitale formidling af projektresultaterne, som højst må vare 10 minutter. Herefter kan der præsenteres en dagsorden med maksimalt 3 punkter som diskussionsoplæg til eksamen.

Vurderingskriterier

Der gives karakter efter 7-skalaen på baggrund af en samlet vurdering af den skriftlige opgave og den mundtlige præstation

Portfolio

På Kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde arbejder vi med en individuel læringsportfolio, der skal forstås som en dokumentation af de studerendes fortløbende arbejdsproces. Formålet er at styrke deres faglige profil som kandidater i socialt arbejde og at få dem til at præcisere, hvordan de gennem uddannelsen gradvist opbygger deres faglige identitet. I deres faglige profil indgår der både almene akademiske/analytiske kompetencer (herunder PBL-kompetencer) og mere specifik viden og indsigt i det sociale arbejdes felt. Til hver eksamen skal der derfor udarbejdes en individuel portfolio-beskrivelse, som skildrer den studerendes konkrete læring i forhold til semestrets læringsmål. Den individuelle læringsportfolio på KSA er obligatorisk – se de specifikke

krav under hvert semester på følgende link:

https://www.socialkandidat.samf.aau.dk/digitalAssets/679/679102_template-for-laeringsportfolio-paa-ksax.pdf

Semesterdeklaration 2. semester 30 ECTS

	Antal	Varighed	Samlet timetal	Undervisning/ Eget arbejde
Forelæsninger Socialt arbejde - aktører	8	4	32	U
Forelæsninger Organisation	8	4	32	U
Forelæsninger Videnskabsteori, metode og analyse	7	4	36	U
Introduktion til modulet	1	4	4	
Egen forberedelse til forelæsninger	26	7	182	E
Akademiske færdigheder	3	2	6	U/E
Praksisklyngeseminarer	3	4	12	U/E
Egen forberedelse til praksisklyngeseminarer	2	7	14	E
Projektarbejde	1	417	423	E

Vejledning	4	1	4	U
Eksamen	1	1	1	U
Forberedelse til eksamen	1	74	74	E
i alt			820	

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Koordinator Aalborg

Maja Müller, majam@socsci.aau.dk

Koordinator København

Anne-Kirstine Mølholt, akm@socsci.aau.dk

Sekretær

Camilla Vibe Andreasen, socialkandidat@socsci.aau.dk (henvendelser vedr. eksamen)

Semesteraktiviteter på 2. semester (kursusgange med viderer):

Se detaljerede programmer på Moodle for følgende aktiviteter

- **Modulintroudktion**
- **Praksisklyngeseminar 1 inkl. gruppedannelse**
- **Praksisklyngeseminar 2 inkl. praksisvisit**
- **Praksisklyngeseminar 3 inkl. øvelser i digital formidling**
- **Akademiske færdigheder/Flexmodul: Forskningsetik og GDPR**
- **Akademiske færdigheder/Flexmodul: International café om socialt arbejde i en global kontekst**
- **Akademiske færdigheder/Flexmodul: Digital formidling**

Modultitel, ECTS-angivelse

Socialt arbejde – aktører

10 ECTS

Placering

2. Semester

Modulansvarlig

- Maja Müller

Type og sprog

Studiefag og projektmodul

Dansk og engelsk

Mål

Med udgangspunkt i eksempelvis bruger/klient, socialarbejder, frivillige og forskerpositioners interesser og magtmuligheder, indkredses forskellige typer aktører og deres betydning for og indflydelse på det sociale arbejdes praksis.

Viden

- Har viden om den socialfaglige og organisatoriske kontekst, som påvirker forskellige centrale aktører i det sociale arbejde.

- Har viden om forskellige aktører, deres positioner og perspektiver, samt disses betydning for udviklingen af det sociale arbejde.
- Har viden om videnskabsteoretiske grundlagsproblemer og metodologier.

Færdigheder

- Kan analysere forskellige aktørpositioner og disse positioners betydning for det sociale arbejde.
- Kan reflektere over konkrete undersøgelses videnskabsteoretiske grundlag og anvendte dataindsamlings- og analysemetoder.

Kompetencer

- Kan analysere og udvikle en sammenhængende indsats i socialt arbejde under inddragelse af organisatoriske aspekter og med bevidsthed om forskellige aktørperspektiver på indsatsen.
- Kan undersøge/evaluere og analysere socialt arbejde og velfærdsydelser i såvel dansk som international sammenhæng gennem empiriske studier under anvendelse af og med begrundelse for forskellige typer af adækvate dataindsamlings- og analysemetoder.
- Er i stand til at tilegne sig og kritisk vurdere eksisterende undersøgelser og forskning med relevans for det sociale arbejde samt formidle forskning på det sociale arbejdes felt.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Undervisningen Socialt arbejde – aktører tager udgangspunkt i såvel dansk som international forskning, teori og cases. Herigennem skabes der i undervisningen et teoretisk fundament for analyse af de forskellige aktørers betydning; og for at øge den studerendes viden om samt evne til at analysere konsekvenserne af at iagttage det konkrete og praktiske sociale arbejde fra en given aktørposition.

Der er fokus på at præsentere forskellige aktører og aktørpositioner samt kontekster herfor. Således introduceres de professionelle og frivillige i frontlinjen samt forskellige brugergrupper ligesom der præsenteres forskellige former for samarbejder i det sociale arbejder, fx praksisforskning, samskabelse og tværfagligt samarbejde. Ydermere fremhæves særlige rammer for aktørerne i det sociale arbejde, hvor myndighed, institutioner, ledelse og selve mødet med borgerne er i centrum.

Socialt arbejde – aktører knytter an til de to andre fagområder; henholdsvis 'Videnskabsteori, metode og analyse' og 'Organisation', som også knytter an til feltet socialt arbejde.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Socialt arbejde – aktører indeholder 10 ECTS, som omsættes i forelæsninger og projektarbejde. Der er flest forelæsninger i starten af modulet.

Deltagere

- Studerende fra Kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde
- Se mere under de specifikke lektioner.

Modulaktiviteter på Socialt arbejde – aktører:

- 8 lektioner med fokus på aktører i socialt arbejde samt konteksten og rammerne for det sociale arbejde og aktørernes møde og samarbejde.
- Lektionerne er en blanding af oplæg, diskussioner på holdet samt gruppearbejde.
- Litteraturen er hentet forskellige steder fra og der vil være uploadet en del tekster på Moodle.
- Tre af lektionerne vil foregå på engelsk og vil være sammenlæst med Advances-studerende (lektion 2,3 og 4). Lektionerne har et internationalt perspektiv og litteraturen hertil vil udelukkende være på engelsk.

Lektion 1. De professionelle og frivillige i det sociale arbejdes frontlinje

Forelæsningen har to formål: 1) at give et overblik over hele forelæsningsrækken, dvs. alle de temaer, der kommer i fokus og sammenhængen mellem dem, 2) at sætte fokus på de professionelle i det sociale arbejdes frontlinje med afsæt i teoritraditionen *Street level bureaucracy*, som I allerede har stiftet bekendskab med på teorier om social policy på modul 1. Denne tradition sætter fokus på praktikeres faglige skøn, organiseringen af arbejdet og praktikeres

mestring af deres arbejdsvilkår. Street level bureaucracy som tilgang til at analysere socialt arbejdes praksis introduceres med særlig fokus på det faglige skøn, hvordan professionelle oversætter socialpolitik til praksis og borgerinddragelse. I denne sammenhæng diskuteres også det frivillige sociale arbejdes særlige rolle og de udfordringer det giver, at de frivillige i stigende grad er kommet ind i varmen som medleverandører af samfundets velfærdsservice.

Primær litteratur:

Lipsky, M. (1980). Street-level bureaucracy: Dilemmas of the individual in public services. New York: Russel Sage Foundation. Kapitel 6, 8, 9 + 81-86 (50 sider). Hentes via AUB.

Monrad, M. & Danneris, S. (2021): Borgerinddragelse i socialt arbejde. Frederiksberg: Samfundslitteratur. S. 35-38 + Kapitel 4 (25 s., uploades)

La Cour, Anders (2014): Frivillighedens logik og dens politik. Frederiksberg: Nyt fra Samfundsvidenskaberne. Kapitel 4 (s. 79- 108).

Supplerende litteratur:

Moesby-Jensen, C. K. (2019). Vilkår og praksis i det socialfaglige myndighedsarbejde omkring børn med autismespektrumforstyrrelser og ADHD. I C. K. Moesby-Jensen (red.), *Diagnoser i myndighedsarbejde – Børn og unge med autisme og ADHD* København: Samfundslitteratur. (uploades)

Henriksen, L. S. (2014). Det civile samfund. I: Bent Greve, Jørgen Elm Larsen og Anja Jørgensen (red.) Det danske samfund. (s. 87-112). København: Hans Reitzels Forlag.

Lesson 2. Power Relations - Global social problems and social work: Personal mastery for professional capabilities and transformative societies

Samlæst med Advances

In a world divided, the triad of neoliberal capitalism, new managerialism and science of the logical positivist tradition, rooted in Western hegemony, have pernicious consequences for the social work profession, and for the people who social workers engage with. The deep fissures of the social fault-lines, based on criteria like race, class, gender, sexuality, (dis)ability, nationality and socio-economic governance, exacerbated by Covid-19, implode a range of taken-for-granted assumptions. A decolonized and emancipatory social work provides the framework for countering these dominant discourses and practices, with a simultaneous focus on the awakening of both individual and societal consciousness, as reflected in the 2014 IASSW/IFSW Global SW Definition and the IASSW 2018 Global Social Work Statement of Ethical Principles. Conceptualising social work as a humanized science and a humanized professionalism is an aspiration that can be achieved by making *Ubuntu; being for the Other* and deliberative, emancipatory action the normative of the profession. We are at a conjectural and significant moment in world politics that calls for a politics of resistance and of hope. In this lecture we will, inter alia, discuss the nexus between individual and societal consciousness, and how the power of love, kindness, gratitude, compassion, and forgiveness, for self and other, can be elevated to broad socio-political forces in the interests transformative societies.

Readings:

Freire, P. (1970). *The pedagogy of the oppressed*. Hammondsworth: Penguin Books

International Association of Schools of Social Work and International Federation of Social Work. (2014) *Global definition of social work*. Available at: http://www.iassw-aiets.org/uploads/file/20140303_IASSW%20Website-SW%20DEFINITION%20approved%20IASSW%20Board%2021%20Jan%202014.pdf.

International Association of Schools of Social Work and International Federation of Social Workers. (2018) *Global Social Work Statement of Ethical Principles*. Available at: <https://www.iassw-aiets.org/2018/04/18/global-social-work-statement-of-ethical-principles-iassw/>.

Sewpaul (2013) Inscribed in our blood: Confronting and challenging the ideology of sexism and racism. *Affilia, The Journal of Women and Social Work* 28 (2): 116-125

Sewpaul, V & Henrickson, M. (2019). The (r)evolution and decolonization of social work ethics: The Global Social Work Statement of Ethical Principles (GSWSEP). *International Social Work*. 62 (6), 1469-1481.

Supplementary readings

Althusser, L. (1971) Ideology and ideological state apparatuses. In: Althusser L (ed) *Lenin and philosophy, and other essays*. London: New Left Books, 127-188.

Bauman Z. (1993) *Postmodern ethics*, Oxford, UK: Blackwell Publishing.

Freire, P. (1973) *Education for critical consciousness*. New York: Seabury

Gramsci, A. (1977). *Selections from political writings 1910-1920*. London, Lawrence and Wishart.

Hall, S. (1985). Signification, representation, ideology: Althusser and the post-structuralists debates, *Critical Studies in Mass Communication*. 2, 91-114.

Lesson 3. Service user perspectives and practice research

Samlæst med Advances

Over the past 15-20 years service users have changed position from being clients to becoming users. The change has raised a debate of how this new position influences their status and their relationship to social workers and authorities. But also how and if the change in position and the development of social work can influence the build in power relations between authorities and service users. The lecture will focus on service user perspectives, experiences and the possibilities in including service user voices in the development of social work. As a part of this special attention will be allocated to practice research – and especially participatory practice research – where service users and/or social work practitioners are included in the research process and knowledge production – and hence, the development of social work.

During the lecture we will examine and discuss both studies of service user needs in and experiences from social work and findings and understandings of whether or how the professional social worker is able to handle the challenges of involving service users more and of working with power in his/her everyday practice.

Readings

Andersen, M.L. et al (2017) 'Driving forces in practice research' in Høgsbro, K. and Shaw, I 'Social Work and Research in Advanced Welfare States, Routledge: New York (pp 90-103)

Andersen, M.L. et al (2020) 'Different approaches in practice research' in Joubert, L. and Webber, M. 'The Routledge Handbook of Social Work Practice Research', Routledge: New York (pp 105-114 (Downloades via AUB)

Beresford, P. (2000) Service Users' Knowledges and Social Work Theory: Conflict or Collaboration? *British Journal of Social Work* Vol. 30. (pp 489-503). (Downloades via AUB)

Beresford, P. (2003) User Involvement in research: Exploring the challenges. *Nursing Times Research*,8 (36) (12 pages) (Downloades via AUB)

Uggerhøj, L. (2014) Cap. 13. 'The Powerful meeting between Social Workers and Service Users: Needs, Barriers and Possibilities in Participation Processes in Agency Settings' in Matthies, Aila-Leena and Uggerhøj, Lars 'Participation,

Marginalization and Welfare Services – Concepts, Politics, and Practices Across European Countries’, Ashgate, England (18 pages).

Lesson 4. Recognition and judgement in social work

Samlæst med Advances

The lesson is a discussion of the forms of judgement which today dominate ideas and practices in the social institutions and function as a regulative idea for practice. The perspective is critical theoretical and anchored in the idea of recognition which the German philosopher GWF Hegel formulated in the beginning of the 19th century, and which philosophers of our own time have rethought and reformulated - not least the German philosopher Axel Honneth.

Readings:

Juul, S. (2013) The ideal of solidarity and the transformation of the welfare state. In *Solidarity in Individualized Societies - Recognition, justice and good judgement*. Page 165-187. Routledge (23 pages).

Juul, S. (2009) Recognition and judgement in social work. In *European Journal of Social Work*, Vol. 12, No. 4. Page 403-417. Routledge.

Secondary readings:

Caswell, D & Høybye Mortensen, M. (2005) Anmeldelse af Peter Højlund og Søren Juul: Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde. *København: Dansk Sociologi* 16 (3): 126-28.

Højlund, P. & Juul, S. (2015) *Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde (kapitel 1, 2, 3, 4, 5 og 9)* (102 sider). København: Hans Reitzels Forlag.

Juul, S. (2010) Kampen om dømmekraften og udviklingen i velfærdsinstitutionerne. I: Søren Juul. *Solidaritets. Anerkendelse, retfærdighed og god dømmekraft* (s. 349-394). København: Hans Reitzels Forlag.

Bourdieu, P. (1995). *Distinktionen. En sociologisk kritik af dømmekraften*. Frederiksberg: Det lille Forlag.

Højlund, P (2001). *Socialrettsfilosofi: Retslære for socialt arbejde*. København: Socialpædagogisk Bibliotek.

Lektion 5. Brugere som centrale aktører i det sociale arbejde

Forelæsningen er en overblikforelæsning om, hvem brugerne af det sociale arbejde er – eller hvordan de kan forstås som borgere, klienter, brugere eller deltagere i det sociale arbejde? Hvilke positioner har de til rådighed i feltet? Hvordan kan de udfyldes på forskellige måder, og hvilke former for kategorier er der på spil i de forskellige og differentierede former for inddragelse og medvirken?

Endvidere præsenteres forskellige brugergrupper i det sociale arbejde, herunder brugere i udsatte positioner samt brugerorganisationer. Der lægges i denne forelæsning vægt på begreber og positioner i forhold til de skiftende forståelser af brugere i diskurser om socialt arbejde. Hvordan inddrages borgere i socialt arbejde, hvorfor og på hvilke måder kan det forstås, at klienter er blevet til deltagere i det sociale arbejdes frontlinje? Eller er de?

Primær litteratur:

Arnstein, S. R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Institute of Planners*, Vol. 35, No. 4, pp. 216-224 (8 sider) (PDF)

Eide, S. B. (2017). Samtalen som arena for brukernes makt og innflytelse. [The conversation as arena for power and influence of the service users.] In A. Støkken, & E. Willumsen (Eds), *Brukerstemmer, praksisforskning og innovasjon*. Kristiansand: Portal Akademisk. S. 107-121. (PDF)

Müller, M. & Pihl-Tingvad, S. (2019): "Innovation and user involvement in social work - A review of the literature in the social work research field" In *Journal of Social Work*, 2019 <https://doi.org/10.1177/1468017319837519> (21 sider)

Müller, M. (2020). Udsat for inddragelse: Aktiv medborger eller praktisk gris? Brugerperspektiver på inddragelse i socialt arbejde. *Dansk Sociologi*, 3(Årgang 30). (23 sider) (PDF)

Rådet for Socialt udsatte (2021) *Deltagelse som vejen til forandring. 12 eksempler*. Vælg at læse to eksempler fra publikationen (ca. 12 sider). Download her:

https://www.udsatte.dk/dyn/resources/Publication/file/0/120/1625466952/deltagelse-som-vejen-til-forandring_inspirationshaefte.pdf

Sekundær litteratur:

Agger og Lund (2011): "Borgerne og brugerne i samarbejdsdrevne innovationsprocesser" i Sørensen, E. og Torfing, J. (2011): *Samarbejdsdrevet innovation – den offentlige sektor*, København: Jurist- og økonomiforbundets forlag. Kap. 9, s. 177-194 (PDF).

Andersen, M. L. (2018). Involvement or empowerment – assumptions and differences in social work practice. *Nordic Social Work Research*. <https://doi.org/10.1080/2156857X.2018.1526104>

Andersen, M. L. (2014). Borgerperspektiver som drivkraft i sociale analyser. In M. Harder, & M. A. Nissen (Eds), *Socialt arbejde i en foranderlig verden*. Copenhagen: Akademisk Forlag. (14 sider) (PDF)

Andersen, M. L., Brandt, L., & Uggerhøj, L. (2017). Inddragelse i praksis – om et praksisforskningsprojekt. *Tidsskrift for forskning og praksis i socialt arbejde*. 35/2017. Socialrådgiverforeningen. Copenhagen:

Lektion 6. Det magtfulde møde mellem system og borger i det sociale arbejdes frontlinje

I denne forelæsning stilles skarpt på forskellige teorier om magt og på den magt, der udspiller sig i det sociale arbejdes frontlinje. Hvilke magtformer eksisterer og er virksomme i det sociale arbejdes udførende led (direkte, indirekte, bevidsthedskontrollerende og institutionel magt)? Hvordan kan man forstå forholdet mellem viden og magt? Hvordan kan magten være produktiv? Hvordan kan den føre til undertrykkelse og symbolsk vold? Hvordan kan man kort sagt forstå og analysere den magt, som frontlinjemedarbejderne i det sociale arbejdes institutioner er udstyret med, og den måde, de anvender den på?

Primær litteratur:

Christensen S. & Daugaard Jensen. P. E. (2005). Indledning. Sammenhængen mellem magt og deltagelse: I: Kontrol i det stille (s. 11-25). Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Dean, M. (2006). Governmentality. Magt og styring i det moderne samfund, kapitel 1 (s. 41-83): København: Forlaget Sociologi.

Mik-Meyer, N. & Villadsen, K. (2007). Magtens former. København: Hans Reitzels Forlag. Kapitel 2, 3 og 4 (s. 16-90)

Villadsen, K. (2003). Det sociale arbejde som befrielse. I: Margaretha Järvinen & Nanna Mik Meyer (red.): *At skabe en klient* (s. 192-226). København: Hans Reitzels Forlag.

Sekundær litteratur:

Järvinen, M. et al. (2003). Det magtfulde møde mellem system og klient. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.

Rose, N. (2003). At regere friheden – en analyse af politisk magt i avanceret liberale demokratier. I: Christian Borch & Lars Thorup Larsen (red.): Luhmann & Foucault til diskussion (s. 180-199). København: Hans Reitzels Forlag.

Lektion 7. Samarbejde mellem aktører i det sociale arbejde: Tværprofessionelt samarbejde og samskabelse

Socialt arbejde inkluderer flere forskellige aktører i de møder, der skabes i det sociale arbejdes praksisfelt. I denne forelæsning er der fokus på mødet mellem de forskellige aktører samt det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejdes krydsfelter, som står som centrale søjler i praksisfeltet. I forelæsningen præsenteres udvalgte begreber, teorier og perspektiver, der kan benyttes til at forstå og italesætte mødet, samarbejdet og de forskellige aktørers positioner. I undervisningen vil der ligeledes være fokus på samarbejdets udfordringer, dilemmaer og potentialer.

Primær litteratur:

Ejrnæs, M. (2017). Tværprofessionelt samarbejde. Begreber og teori. I "Når professioner samarbejder – praksis med udsatte børn og unge" red. af Cecilie K. Moesby-Jensen. København: Forlaget Samfundslitteratur. (s.19-34) (15 sider) (PDF)

Hansen, S.J. (2016): Det tværprofessionelle samarbejde. I "Professionelle i velfærdstaten" red. Sten Juul Hansen. København: Hans Reitzels Forlag (s.173-183) (10 sider) (PDF)

Sehested, K, and Leonardsen, L (2011). Fagprofessionelles rolle i samarbejdsdrevet innovation. I: Sørensen, E. og Torfing, J. (2011). Samarbejdsdrevet innovation – den offentlige sektor København, DK: Jurist-og økonomiforbundets forlag (215-233) (18 sider) (PDF)

Tortzen, A. (2017). Samskabelse som fortælling og praksis - et kritisk blik på den aktuelle samskabelsesdebat. *Udenfor nummer*, (34), s. 4-13. <https://centerforborgerdialog.dk/wp-content/uploads/2017/10/34-UdenForNummer.pdf> (9 sider)

Jarvinen, M. & Mik-Meyer, N. (2003): At skabe en klient. Institutionelle identiteter i socialt arbejde. København: Hans Reitzels Forlag. Kap. 1 (s.9-24) (15 sider) (PDF)

Sekundær litteratur:

Ejrnæs, M. og Monrad, M. (2017). Vignetundersøgelser. Nyt blik på tværprofessionelt samarbejde. I "Når professioner samarbejder – praksis med udsatte børn og unge" red. af Cecilie K. Moesby-Jensen. København: Forlaget Samfundslitteratur. (s. 99-120) (21 sider)

Ejrnæs, M. & Monrad, M. (2013): Profession, holdning og habitus: Forholdet mellem pædagogers og forældres holdninger til pædagogiske spørgsmål i daginstitutioner, *Dansk Sociologi*, 24 (3), s. 69-80 (12 sider)

Uggerhøj, L. (2003). Menneskelighed i mødet mellem socialarbejder og klient – ideal eller realitet. I: Margaretha Järvinen, Jørgen Elm Larsen og Nils Mortensen (red.) Det magtfulde møde mellem system og klient. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag. (s.81- 106). (25 sider.)

Lektion 8. Ledelse af og i det sociale arbejde samt opsamling på faget: socialt arbejde - aktørperspektiver

I denne forelæsning er der fokus på faglig ledelse af socialt arbejde, herunder hvad frontlinje-arbejde og den tætte kontakt mellem frontmedarbejder og borgere betyder i forhold til ledelse, og hvordan ledelse kan udspille sig i praksis. Mødet mellem professionelle og borgere i det sociale arbejde og kravet om samarbejde med borgere, demokratiske processer og samskabelse er i dag i centrum og stiller krav om både hands on og hands off ledelse samt netværksledelse Endvidere stilles der krav til fagprofessionelle om skøn og prioriteringer samt håndtering af

følelsesmæssige krav, hvilket ledelsen skal underbygge og understøtte. Dette diskuteres både teoretisk og empirisk i denne forelæsning, hvor der også er en opsamling af hele faget: aktørperspektiver i socialt arbejde.

Primær litteratur:

Møller, A. M., & Grøn, C. H. (2021). Faglig ledelse: at lede faglighed og fællesskab for at sikre faglige skøn, begrundede prioriteringer og håndtering af følelsesmæssigt pres. *LEDERLIV – inspiration til livet som leder*. <https://www.lederliv.dk/artikel/faglig-ledelse> (26 sider)

Tortzen, A. (2019). *Samskabelse af velfærd – muligheder og faldgruber*. København: Hans Reitzels Forlag, kapitel 4: At lede samskabelse - hands-off og hands-off (s. 67- 92) (25 sider) (PDF).

Stougaard, M. & Müller, M., 2022. Ledelse af samskabelse på udsatte-området. *LEDERLIV – inspiration til livet som leder*. (work in progress) (25 sider) (PDF)

Rasmussen, B.M. (2015). Socialrådgivere bør tage ledelsen af det tværprofessionelle samarbejde. I Uden for nummer nr. 31, årgang 16 (s.14-25): <http://www.socialraadgiverne.dk/Files/Filer/10-Publikationer/UdenForNummer/31-UdenForNummer.pdf> (9 sider)

Sekundær litteratur:

Mik-Meyer, N. (2018): Fagprofessionelles møde med udsatte klienter. Dilemmaer i den organisatoriske praksis. København: Hans Reitzels Forlag. Kap 4 (s. 81-102) (21 sider)

Mik-Meyer, N. (2018): Fagprofessionelles møde med udsatte klienter. Dilemmaer i den organisatoriske praksis. København: Hans Reitzels Forlag. Kap. 9 (197-225) (28 sider)

Modultitel, ECTS-angivelse

Videnskabsteori, metode og analyse

10 ECTS

Placering

2. semester

Modulansvarlig

Kathrine Vitus

Type og sprog

Studiefagsmodul

Dansk og engelsk

Mål

Målet med faget Videnskabsteori, metode og analyse er, at udruste de studerende til at gennemføre egne empiriske undersøgelser og vurdere kvaliteten af andre empiriske undersøgelser.

De studerende skal i løbet af kurset og deres projektopgave udvikle:

- viden om, hvordan problemstilling, videnskabsteoretiske perspektiver, metodiske redskaber og analytiske tilgange hænger sammen i produktionen af videnskabelig viden
- kompetencer ift. at designe og gennemføre en undersøgelse med udgangspunkt i en problemstilling og reflektere over undersøgelsens videnskabelige kvalitet
- færdigheder i at formulere et problem, udføre interview og (mindre) observationer, og i at analysere et empirisk materiale ved hjælp af teoretiske begreber og i lyset af videnskabsteoretiske perspektiver.

Disse mål opnås gennem faget og dets samspil med 2. semesters øvrige fag (Socialt arbejde - aktører og Organisation), som med udgangspunkt i en specifik problemstilling integreres i en 2. semester opgave.

Undervisningen foregår som forelæsning, gruppearbejde, summeopgaver og fællesdiskussion. I nogle lektioner anvendes Power points, i andre primært tavle og mundlig kommunikation.

Vi vil i videst muligt omfang arbejde PBL-orienteret, dvs. anskue lektionernes forskellige tematikker i ud fra konkrete cases og problemstillinger fra verden omkring os, anden forskning eller studenteropgaver.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Faget Videnskabsteori, metode og analyse består af 7 lektioner:

Lektion 1: Metodologi og forskningsproces

Lektion 2: Videnskabsteoretiske praktikker

Lektion 3: Forskningsdesign

Lektion 4: Kvalitative metoder / Samlæst med Advances på engelsk

Lektion 5: Kvantitative metoder

Lektion 6: Analyse strategier

Lektion 7: Analyse i praksis

De 7 lektioner introduceres en fælles introduktionslektion med semestrets øvrige fag, Aktørperspektiver og Organisation, med fokus på sammenhængen ml. de tre fag, og en fælles afrundingslektion med fokus på semesteropgaven. Semesteropgaven afleveres ultimo maj.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Der afholdes 7 lektioner à 4 timer. Der er lagt øvelser ind i og mellem lektionerne. Undervisningen afvikles ud fra den forudsætning, at de studerende har læst pensumlitteraturen før lektionerne.

Deltagere

Deltagerforudsætninger

De studerende forudsættes af have fulgt 1. semester på Kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde.

På kurset anvendes en række kapitler fra følgende grundbog, som de studerende forventes at anskaffe:

- Monrad, M. & S.P. Olesen red. (2018): *Forskningsmetode i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels Forlag

Lektion 1: Metodologi og forskningsproces

Her introduceres overordnet til den sociologiske og sociale forsknings mangfoldige tilgange, bl.a. gennem forskellige metodologiske perspektiver, som konkrete problemstillinger kan undersøges igennem. Metodologiske perspektiver sætter med udgangspunkt i den konkrete problemstilling nemlig rammerne for en undersøgelses metode, analysestrategi, ontologi, forskningstilgang, menneskesyn, epistemologi, videnskabsteori, forskningsetik osv. Vi vil desuden arbejde teoretisk og praktisk med problemformulering: hvordan producerer vi en god problemformulering, som udgangspunkt for en videnskabelig undersøgelse? Endelig gennemgår vi det forskningsetiske hensyn, man bør tage, samt forskningsprocessens dimensioner.

Litteratur:

Brinkmann, Svend (2010) Etik I en kvalitativ verden. I Brinkmann og Tangaard (red.) Kvalitative metoder: En grundbog. København: Hans Reitzels., s463-480. (17s.)

Danneris, S. & Monrad, M. (2018) Kapitel 2: Litteraturgennemgang. I: Monrad, M. & S.P. Olesen red.: Forskningsmetode i socialt arbejde. København: Hans Reitzels Forlag. S. 61-82. (20s.)

Hastrup, K. (2004): "Refleksion. Vidensbegreber og videnskab", s. 409-425 i: Hastrup, K. (red.): Viden om verden. En grundbog i antropologisk analyse. Kbh.: Hans Reitzels Forlag. (17s.)

Olesen, S.P. (2018): Kapitel 1: Problemformulering. I: Monrad, M. & S.P. Olesen red.: Forskningsmetode i socialt arbejde. København: Hans Reitzels Forlag. S. 35-60. (20 s.)

Sekundær litteratur:

Pedersen, Kaare (2003) Problemstilling og problemformulering. I: Olsen, Poul Bitsch & Pedersen, Kaare (red.) Problemorienteret projektarbejdet – et værktøjsbog. København: Roskilde Universitetsforlag, s. 25-44. (19s.)

American Sociological Association 1999. Code of Ethics. American Sociological Association (ASA). (20s) <http://www.asanet.org/about/ethics.cfm>

Danish Code of Conduct for Research Integrity 2014. <https://ufm.dk/publikationer/2014/filer-2014/the-danish-code-of-conduct-for-research-integrity.pdf> (20s.)

DATAFORORDNING PÅ AAUs hjemmeside – orienter jer <https://www.studerende.aau.dk/gdpr/>

Lektion 2: Videnskabsteoretiske refleksioner

Formålet med denne lektion er at fremme de studerendes forståelse af, hvad den videnskabsteoretiske orientering betyder for de forskningsspørgsmål, der meningsfyldt kan formuleres, og de forsknings- og metodestrategier, der meningsfyldt kan forfølges. Indsigten i, at viden altid er viden fra et bestemt perspektiv, vil øge de studerendes færdigheder i at forholde sig reflekteret til deres egen og andres videnskabelige praksis og leve op til kravet om gennemsigtighed i projektarbejdet. Der stilles i lektionen skarpt på forskellige videnskabsteoretiske positioner og på kontroverserne mellem dem, som de bl.a. er kommet til udtryk i nyere danske undersøgelser af socialt arbejde. Navnlig tematiseres forskellen mellem realistiske og konstruktivistiske vidensopfattelser, mellem fakta og fortolkning, mellem forskellige forklaringstyper og mellem forskellige opfattelser af samfundsvidenskabens kritiske rolle. I denne forbindelse drøftes også, hvad der kan forstås ved videnskabelig kvalitet inden for forskellige videnskabsteoretiske paradigmer.

Centrale spørgsmål bliver:

- Hvordan bliver videnskabsteoretiske refleksioner et naturligt element i projektarbejdets forskellige faser? Hvilke videnskabsteoretiske kontroverser gennemsyrrer den aktuelle forskning, politik og praksis på det sociale arbejdes felt?
- Hvad kan der fra konkurrerende videnskabsteoretiske perspektiver forstås ved videnskabelig kvalitet?

Litteratur:

Christoffersen, M.N. m.fl. (2007): Adoption som indsats. En systematisk gennemgang af udenlandske erfaringer, s. 5-35, 153-162. København: SFI (07:32) (undersøgelseseksempel; www.sfi.dk). 41 sider.

Eskelinen, L., S.P. Olesen & D. Caswell (2008): Potentialer i socialt arbejde. Et konstruktivt blik på faglig praksis. København: Hans Reitzels Forlag. S. 77-96, Kap. 2.2: "Kommunikative kompetencer i klientkontakt" 19

Højlund, P. (2000): "Faglighed og etik i praktisk socialt arbejde". Uden for nummer, nr. 1(1), s. 6-15

Juul, Søren & Kirsten Bransholm Pedersen (2012): "Videnskabsteoretiske retninger og projektarbejdet". I: Juul, S. & Bransholm Pedersen, K. (red.): Samfundsvidenskabernes videnskabsteori. En indføring. (s.399-430). København: Hans Reitzels Forlag. 9

Juul, Søren (2018): "Videnskabsteoretiske kontroverser i forskningen i socialt arbejde", Kap. 12 i: Monrad, M. & S.P. Olesen red. (2018): Forskningsmetode i socialt arbejde. (s. 319-346). København: Hans Reitzels Forlag.

Villadsen, K. (2003): "Det sociale arbejde som befrielse" (side 192-211) i: Margaretha Järvinen og Nanna Mik-Meyer (red.): At skabe en klient – institutionelle identiteter i socialt arbejde. Hans Reitzels Forlag.

Lektion 3: Forskningsdesign

Denne lektion handler om hvordan man opbygger en undersøgelse så den giver de bedst mulige forudsætninger for at besvare forskningsspørgsmålet. Vi gennemgår centrale designmæssige overvejelser som f.eks. definition af

forskningsgenstand, valg af analyseenheder, udvælgelse af informanter og respondenter og klassiske designformer inden for kvalitative og kvantitativ metode

Litteratur:

Abbott, Andrew (1992) What do cases do? In C. C. Ragin & H. S. Becker (Eds.), *What is a case? Exploring the foundations of social inquiry* (pp. 53-82). Cambridge, UK: Cambridge University Press p. 53-80 (29 sider)

6 & Bellamy (2012): *Principles of methodology*: kap. 5-8 (hentes via AUB) (59 sider)

Merriam (2015): *Qualitative research: A guide to design and implementation*. Kap. 2- 4. (hentes via AUB) (80 sider)

Ragin and Amoroso (2011): *Constructing social research: the unity and diversity of method* kap 2 side 36 – 56 (20 sider)

Supplerende litteratur:

Flyvbjerg, Bent (2006): Five misunderstandings about case-study research. *Qualitative Inquiry*, 12(2) (26 sider)

Wolf, Joye, Smith and Yang-chih (2016): *The SAGE handbook of survey methodology* kapitel 9 (hentes via AUB) (23 sider)

Lesson 4: Qualitative Methods

Samlæst med *Advances*, Aalborg

This lesson focuses on the epistemology of qualitative research - ie. assumptions about how we create knowledge of the world, what kind of knowledge and with what limitations. We further discuss the validity, reliability and generalizability of qualitative methods. We address the theory and practical implications of various qualitative methods, including traditional face-to-face interview, focus group, and participant observation, and online research methods, including online interviewing and discussing other online research methods. We will do exercises in designing interview guides, doing interviews and smaller observation exercises.

Primary readings:

Barratt, M. J. & Maddox, A. (2016) Active engagement with stigmatised communities through digital ethnography. *Qualitative Research*, 16(6):701–719. DOI: 10.1177/1468794116648766

Lo Iacono, V., Symonds, P. & Brown, D. H. K. (2016). Skype as a Tool for Qualitative Research Interviews. *Sociological Research Online*, 21/2: < <http://www.socresonline.org.uk/21/2/12.html> > (20 pp)

KOZINETS, R. V (2016) Netnography. In: Ritzer, G. (ed.) *The Blackwell Encyclopedia of Sociology*. California: John Wiley & Sons, Ltd. DOI: 10.1002/9781405165518.wbeos0782 (pp.2)

Halkier, Bente (2010) Focus groups as social enactments: integrating interaction and content in the analysis of focus group data. *Qualitative Research*, 10(1), pp.71-89. (18 pp.)

Maxwell, J. 2002. Understanding and Validity in Qualitative Research. In: Huberman, A.M. and Miles, M.B. (eds.). *The Qualitative Researcher's Companion*. London: Sage, 37-64. (27 pp.)

Packer, M. 2011. The Qualitative Research Interview. In: Packer, M. *The Science of Qualitative Research*. New York: Cambridge University Press, 42-56 (14 pp.)

Secondary readings:

Atkinson, P. & Coffey, A. 2003 Revisiting the relationship between participant observation and interviewing. In: Holstein, J. A. & Gubrium, J.F. (eds.). *Inside Interviewing*, 414-429. Thousand Oaks, CA: Sage. (15 pp.)

Whyte, W.F., 1993/[1943]. Appendix A. In: W.F. Whyte. *Street Corner Society: The Social Structure of an Italian Slum*. Chicago: The University of Chicago Press, 298-309 (10 pp.)

Goffman, E. 1989. On Fieldwork. *Journal of Contemporary Ethnography*, 18, 2, 123-132 (9 pp.)

Halkier, B., 2010. Fokusgrupper. I: Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (red.) *Kvalitative metoder: En grundbog*. København: Hans Reitzels Forlag, 137-151. (14s.)

Järvinen, M. & Mik-Meyer, N. 2005. Observationer i en interaktionistisk begrebsramme. I: Järvinen, M. & Mik-Meyer, N. (red.) *Kvalitative metoder i et interaktionistisk perspektiv*. København: Hans Reitzels Forlag, 97-120. (23s.)

Kvale, Steinar og Svend Brinkmann (2015) Kapitel 11: Forberedelse til interviewanalyse. Interview – det kvalitative interview som håndværk. København: Hans Reitzels Forlag, s. 249-265 (17s.)

Kvale, Steinar og Svend Brinkmann (2015) Kapitel 12 Interviewanalyse med fokus på mening. Interview – det kvalitative interview som håndværk. København: Hans Reitzels Forlag, s. 267-284. (18s.)

Winsløw, Jacob Hilde (1991) Social Forulempning. *Social KRitik*, nr.17. (11s.)

Lektion 5: Kvantitative metoder

Denne lektion introducerer de studerende til kvantitative metoder og færdigheder i at læse og forholde sig kritisk til kvantitative undersøgelser. Vi gennemgår basale kvantitative begreber og deres anvendelse. Lektionen trækker på aktuelle eksempler på kvantitativ forskning på det sociale arbejdes felt, som udgangspunkt for øvelser i at analysere kvantitativ forskning.

Primary readings:

Gundelach (2013) Simpel tabel analyse. Hele bogen, købes (E-bog 100,- samfundslitteratur.dk) (110 sider)
OR

'Basic statistical Analysis (Chapter 18)' in Gray, PS. (2007) *The Research Imagination: An introduction to qualitative and quantitative methods* (access through AUB). Cambridge University Press (24 pages).

Moses & Knutsen (2012) Chap. 4 'The statistical method' in *Ways of Knowing: Competing Methodologies in social and political research* (23 pages)

Treiman (2009) *Research methods for social science: quantitative data analysis doing social research to test ideas*. Chap. 5 (Access thorough AUB) (15 Pages)

Secondary readings:

Gundelach (2013): Simpel tabel analyse. Hele bogen, købes (E-bog 100,- samfundslitteratur.dk) (110 sider)

Monrad, Merete (2018) Kapitel 7: Analyse af tal. I: Monrad, M. & S.P. Olesen red.: *Forskningsmetode i socialt arbejde*. København: Hans Reitzels Forlag, s. 203-230. (27 sider)

Lektion 6: Analyse strategier

I denne lektion har vi fokus på analysefasens centrale rolle i forskningsproduktion og de mangfoldige måder, man kan analysere et empiriske materiale, og hvordan valget af analysestrategi skal ske med udgangspunkt i problemstillingen, undersøgelsens forskningsinteresse, teorier og empiriske grundlag/materiale. Vi vil undersøge, hvordan forskellige analytiske perspektiver, herunder fænomenologi, interaktionisme, narrativ analyse og Grounded theory anskuer verden og viden, og angriber et empirisk materiale. Diskussionerne tager afsæt i empirisk materiale og cases fra pensumlitteraturen og underviserens forskning, samt fra de studerendes projekter.

Litteratur:

Charmaz, K. 2017. Grundtræk i Grounded Theory. Kapitel 8 i Kvalitativ analyse. Syv traditioner. København: Hans Reitzels Forlag (29 s.)

Denzin, N. K. 2002. The interpretive process. In: Huberman, M. and Miles, M.B. (eds.). The Qualitative Research Companion. Thousand Oaks: Sage, 349-66. (17s.)

Järvinen, M. 2017. Symbolsk interaktionisme som analysestrategi. Kapitel 2 i Järvinen, M. & Mik-Meyer, N (red.): Kvalitativ analyse. Syv traditioner. København: Hans Reitzels Forlag, (24 s.)

Olesen, Søren Peter (2018) Kapitel 5: Analysestrategi. I: Monrad, M. & S.P. Olesen red.: Forskningsmetode i socialt arbejde. København: Hans Reitzels Forlag, s. 145-169. (20s.)

Olesen, Søren Peter & Carlsen, Line Toft (2018) Kapitel 6: Analyse af tekst. I: Monrad, M. & S.P. Olesen red.: Forskningsmetode i socialt arbejde. København: Hans Reitzels Forlag, s. 171-202. (25s.)

Riessman, Catherine Kohler (2017) Narrative analyse i samfundsvidenskaberne. Kapitel 10 i Järvinen, M. & Mik-Meyer, N (red.): Kvalitativ analyse. Syv traditioner. København: Hans Reitzels Forlag, (30s.)

Tanggaard, Lene 2017. Fænomenologi som kvalitativ forskningsmetode. Kapitel 4 i Kvalitativ analyse. Syv traditioner. København: Hans Reitzels Forlag (20 s.)

Villadsen, K. 2017: Michel Foucaults diskursanalyse. Kapitel 12 i Kvalitativ analyse. Syv traditioner. København: Hans Reitzels Forlag (20 s.)

Lektion 7: Analyse i praksis

Denne lektion har vi fokus på praktisk analysearbejde. Vi gennemgår forskellige analysemodeller og redskaber, såsom fx meningskondensering, grounded theory analysetilgang, narrative perspektiver, og laver konkrete øvelser i analyse af empiriske materiale fra de studerendes opgaver. Vi diskuterer også formidling af forskningsresultaterne.

Litteratur:

Bengtsson, Tea Torbenfeldt & Andersen, Ditte (2017) Narrative analyse – tematisk, strukturel og performativ. Kapitel 11 i Kvalitativ analyse. Syv traditioner. København: Hans Reitzels Forlag (19 s.)

Brekhus, Wayne H.; Galliher, John F. and Jaber F. Gubrium (2005) The Need for Thin Description, Qualitative Inquiry, 11: 861. DOI: 10.1177/1077800405280663 (17s.)

Charmaz, K. 1990. 'Discovering' chronic illness: Using grounded theory. Social Science & Medicine, 30, 11, 1161-1172. (11s.)

Heinskou, Marie Bruvik 2017. Fænomenologisk analyse – om forholdet mellem forsker og forskningsfelt. Kapitel 5 i Kvalitativ analyse. Syv traditioner. København: Hans Reitzels Forlag (20 s.)

Mik-Meyer, N. 2017. Symbolsk interaktionisme, stigma og "othering". Kapitel 3 i Kvalitativ analyse. Syv traditioner. København: Hans Reitzels Forlag (19 s.)

Sekundær litteratur:

Mik-Meyer, Nanna og Villadsen, Kaspar (2007) Goffman: Interaktion og identitetsforhandlinger. I: Magtens former. Sociologiske perspektiver på statens møde med borgeren. København: Hans Reitzels, s. 43-67. (12s.)

Mik-Meyer, Nanna og Villadsen, Kaspar (2007) Bourdieu: Felt, symbolsk vold og underkastelse. I: Magtens former. Sociologiske perspektiver på statens møde med borgeren. København: Hans Reitzels, s.68-90. (12s.)

Vitus, Kathrine (2018) Kapitel 10: Konflikt i forskningsprocesser. I: Monrad, M. & S.P. Olesen red. (2018): Forskningsmetode i socialt arbejde. København: Hans Reitzels Forlag. S. 273-292. (20 s.)

Modultitel, ECTS-angivelse Organisation/Organization 10 ECTS
Placering 2. Semester
Modulansvarlig <ul style="list-style-type: none">• Janne Seemann• Ninna Meier
Type og sprog Studiefag og projektmodul Dansk og engelsk
Mål <p>Formålet med faget er at bibringe deltagerne et grundlæggende teoretisk overblik over organisationsteorien og en indsigt i konkrete, organisatoriske temaer og problemfelter med henblik på anvendelse i såvel projektarbejde som arbejdspraksis. Sigtet er at udruste deltagerne med en kapacitet til systematisk at beskrive konkrete organiserede sammenhænge, udvikle organisationsteoretiske forklaringer og fortolkninger samt reflektere over de mulighedsbetingelser dette skaber. Formålet er desuden at give deltagerne forståelsesrammer, der muliggør kritisk refleksion over de organisations- og ledelsesformer, som man møder og praktiserer i sin dagligdag.</p>
Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre <p>Fagets centrale pointe er, at et fænomen som organisation ikke er en fast størrelse, men tager sig forskelligt ud afhængig af hvilket teoretisk perspektiv, der anlægges. På faget præsenteres og diskuteres derfor forskellige teoretiske perspektiver – det være sig et strukturperspektiv, kulturperspektiv, institutionsperspektiv, ledelsesperspektiv, forandringsperspektiv, netværksperspektiv m.fl. Med disse forskellige perspektiver lægges grunden for en differentieret og dynamisk forståelse af præmisserne for at organisere – og der skabes muligheder for at forstå det komplekse samspil mellem individer i organisationer, organisation og individ, organisation og omverden, organisation og samfund. Grundantagelsen for faget er, at den organisatoriske kontekst er en kompleks størrelse – den lader sig ikke beskrive med enkle generelle modeller, og lader sig ikke påvirke med ét fast sæt af værktøjer. Derfor handler det om at blive i stand til at bruge forskellige teoretiske 'briller' til at få øje på forskellige aspekter og problemstillinger i organiserede sammenhænge, og om at få blik for sammenhængen mellem organisationsteoretiske 'briller' og de handlemuligheder, man har som organisatorisk og ledelsesmæssig aktør. Det er dét dette fags indhold giver mulighed for.</p>
Deltagere

Studerende fra Kandidatuddannelsen i Socialt Arbejde

Se mere under de specifikke lektioner.

Deltagerforudsætninger

Der kræves ingen andre forudsætninger end de generelle adgangskrav til uddannelsen for at deltage på specialiseringen. Dog vil det være en fordel at have opnået et godt kendskab til især kvalitative (f.eks. casestudiet som forskningsstrategi) og kvantitative metoder, da anvendelsen heraf er yderst relevante til at behandle specialiseringens problemstillinger.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Til dette modul anvendes følgende grundbøger:

- **Grundbog 1:** Dag Ingvar Jacobsen & Jan Thorsvik (2008): Hvordan organisationer fungerer? Indføring i organisation og ledelse, København, Hans Reitzels Forlag
- **Grundbog 2:** Signe Vikkelsø & Peter Kjær (2014): Klassisk og moderne organisationsteori. København, Hans Reitzels Forlag
- **Artikler:** Bliver løbende lagt på moodle som fil knyttet til relevante lektioner - tjek altid på moodle.
- **Casearbejde:** forelæsningerne kombineres med casearbejde, som integreres i undervisningen. Vi arbejder med forskellige cases, disse er også tilgængelige via moodle.

Lektion 1 (København). Intro, organisationsteoriens historiske udvikling, samt organisationsstrukturer

Formål a: At introducere til fagets indhold og pædagogik – samt give et kort overblik over organisationsteoriens historie og det organisationsteoretiske felt via præsentation af væsentlige organisatoriske tematikker og perspektiver.

Formål b: At gennemgå de vigtigste strukturmodeller (fra bureaukrati til moderne fleksible organisationer) samt give en introduktion til teorier om organisationsdesign. Centrale teoretiske figurer er Max Weber, Frederick Taylor og Henry Mintzberg

Indhold:

- Strukturer, kulturer og processer i organisationer
- Udgangspunkt i Taylor, Weber og Mintzberg.
- Modeller og stereotyper af organisationer
- Organisationsstruktur
- Strukturbegrebet
- Strukturdimensioner
- Taylorismens/Fordismens principper for organisationsstruktur
- Den bureaukratiske organisationsform (Weber)
- Om "Structures in Fives" (Mintzberg)

Litteratur:

Grundbog 1 kap. 1, 3

Grundbog 2 kap 1; kap 2,3,4, 7

Lesson 1 (in English) (Aalborg). Power relations – Organizations as a frame for social work.

Samlæst med advances i Aalborg

The purpose of the lecture is to give a tentative overview of organization theory and present selected core concepts useful for analyzing and understanding organizations. A special focus will be on Organizational Structure- The following themes/content will be presented:

- a. What is organization theory and its implications for social work
- b. The concept of Organizational Structure
- c. Structural dimension
- d. Scientific Management (Taylorism and Fordism)
- e. The Bureaucratic Organization (Weber)
- f. Structures in Fives (Minzberg)
- g. Discussions ad hoc

Literature in English:

Chap. 1, 6 and 7 in: Hatch, M. with Ann Cunliffe (2012): *Organization Theory, Modern, Symbolic and Postmodern Perspectives*, Oxford University Press , 3rd revised edition **(Self copy)**

Supplerende litteratur:

Bakka, J.F. & Fivelsdal, E. (2002): "Organisationsteoriens korte historie", I: Bakka & Fivelsdal: *Organisationsteoriens klassikere*, Kbh.: Handelshøjskolens Forlag

Bakka, F. B. & Fivelsdal, E. (2010): "Formel struktur", I: Bakka & Fivelsdal: *Organisationsteori*, Kbh.: Handelshøjskolens Forlag

Bakka, F. B. & Fivelsdal, E. (2010): "Organisationsform og omverden", I: Bakka & Fivelsdal: *Organisationsteori*, Kbh.: Handelshøjskolens Forlag.

Brunsson, N. & Olsen, J.P. (1998): "Organization Theory: Thirty Years of Dismantling, and then?" , I: Brunsson & Olsen (red.): *Organizing Organizations*, Bergen: Fakkbokforlaget

Burns, T. og Stalker, G.M (2010 [1961]): "Mechanistic and Organic Systems", I: J.M. Shafritz & J.S. Ott: *Classics of Organization*, 4.th ed., Harcourt.

Chia, R. (1995): "From Modern to Postmodern Organizational Analysis", *Organization Science*, vol. 16 (4), pp. 579-604

Clegg, S.R, Hardy, C., Lawrence, T.B. & Nord, W.R. (2013): *The Sage Handbook of Organization Studies*, Sage Publications

Elting, M. (2009): "Organisationer i teoriehistorisk perspektiv", I: M. Elting & S. Hammer: *Ledelse og organisation*, Frederiksberg: Samfundslitteratur

Dinitzen, H.B. & Jensen, L. K. (2010): "Organisationsteori i et historisk perspektiv", I: Dinitzen & Jensen *Organisation og ledelse*, København: Hans Reitzels Forlag

Dinitzen, H.B. & Jensen, L. K. (2010): "Omverden og struktur", I: Dinitzen & Jensen *Organisation og ledelse*, København: Hans Reitzels Forlag.

- Drejer, R. (2013): "Struktur: Fordeling og koordination", I: C. Frankel og K. Schmidt (red.) Organisationsanalyse, Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Frankel, C. & Schmidt, K. (red.) (2011): Organisationsanalyse, Frederiksberg: Samfundslitteratur
- Hatch, kapitel 4: "Organizational social structure", s. 90-125 [37 sider, inkl. 5 siders referencer]
- Hatch, kapitel 9, afsnit 2: "How do you design an organization?", s. 271-289 [19 sider]
- Hatch, kapitel 2: "A brief history of organization theory", s. 19-53 [35 sider, inkl. 6 siders referencer]
- Hatch, M.J. (2012): Organisationer – en meget kort introduktion, Frederiksberg: Samfundslitteratur
- Jespersen, P. K. (1996): Bureaukratiet – magt og effektivitet, København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Mintzberg, H. (1980): "Structure in 5's: A synthesis of the research on organization design", Management Science, 26 (3)
- Mintzberg, H. (1983): Structures in Fives: Designing Effective Organizations. Englewood Cliffs: Prentice Hall.
- H. Minzberg (1983): Structure in Fives, Prentice Hall
- Mintzberg, H. (2010 [1979]): "The Five Basic Parts of the Organization", I: J.M. Shafritz & J.S. Ott: Classics of Organization, 4.th ed., Harcourt.
- Mejlby, P., Nielsen, K.U. & Schultz, M. (1999): Introduktion til organisationsteori – med udgangspunkt i Scotts perspektiver, Frederiksberg: Samfundslitteratur
- Morgan, G. (2006): Images of Organization, London: Sage
- Taylor, F. (2010 [1916]): "The Principles of Scientific Management" ", I: J.M. Shafritz & J.S. Ott: Classics of Organization, 4.th ed., Harcourt.
- Tsoukas, H. & Knudsen, C. (2005): The Oxford Handbook of Organization Theory, Oxford: Oxford University Press
- Vikkelsø & Kjær, kapitel 3, P. Kjær: "Scientific Management"
- Weber, M. (2010 [1922]): "Bureaucracy", I: J.M. Shafritz & J.S. Ott: Classics of Organization, 4.th ed., Harcourt.

Lektion 2. Organisationskultur

Formål: At præsentere organisationskulturelle perspektiver. Dvs. organisationer forstået som en kulturel orden funderet på kollektiv meningskabelse, unikke værdier, indforståede normer, udtalte grundlæggende antagelser, ceremonielle ritualer og synlige artefakter, der alt sammen giver mere eller mindre fælles opfattelser af, hvordan 'verden' hænger sammen og hvordan man bør handle i den. Forelæsningsen præsenterer forskellige kulturperspektiver baseret på E.H. Schein, M Schultz og J Martin. Der lægges op til diskussioner af kultur(er) i deltagernes organisationer.

Indhold i stikord

- Hvad er organisationskultur? (forskellige kulturelle tilgange, definitioner, hvorfor organisationskultur, excellente organisationers særtræk)
- Organisationskulturers udtryk og indhold:

Artefakter, værdier, normer og grundlæggende antagelser (Schein)

Kritik af Schein

Integrations- og differentieringsperspektiver (Schultz og Martin)

At navigere i de mange kulturperspektiver

- Hvad karakteriserer organisationskultur(er) i deltagernes organisationer

Litteratur:

Dag Ingvar Jacobsen & Jan Thorsvik (2008): Hvordan organisationer fungerer? Indføring i organisation og ledelse, København, Hans Reitzels Forlag kap 4

M. Schultz: Organisationskultur. Kapitel 10 i Vikkelsø & Kjær (red.) (2014): Klassisk og moderne organisationsteori. Hans Reitzels Forlag

Supplerende litteratur:

Hatch, kapitel 6: "Organizational culture", s. 158-199 [42 sider, inkl. 6 siders referencer]

Bakka, F. B. & Fivelsdal, E. (2010): "Organisationskultur", I: Bakka & Fivelsdal: *Organisationsteori*, Kbh.: Handelshøjskolens Forlag

Alvesson, M. (2013): *Understanding Organizational Culture*, London mfl.: SAGE

Alvesson, M. & Sveningsson, S. (2008): *Changing Organizational Culture*, Routledge: London & New York

Dinitzen, H.B. & Jensen, L. K. (2010): "Virksomhedskultur og etik", I: Dinitzen & Jensen *Organisation og ledelse*, København: Hans Reitzels Forlag

Skovgaard, N. (2013): "Kultur: Grundlæggende antagelser", I: C. Frankel og K. Schmidt (red.) *Organisationsanalyse*, Frederiksberg: Samfundslitteratur

Hansen, H. (2014): "Kultur", I: H. Hansen *Kommunikation skaber din organisation*, København: Hans Reitzels Forlag

Hofstede, G. (2010): *Kulturer og organisationer*, København: Djøf Forlag

Geertz, C. (1993[1973]): *The Interpretation of Cultures*, London: Fontana Press

Smircich, L. (1983): "Concepts of Culture and Organizational Analysis." *Administrative Science Quarterly*, 28(3), pp.339-358

Hasse (2011): *Kulturanalyse i organisationer*, Frederiksberg: Samfundslitteratur

Schein, E. (2010[1986]): *Organisationskultur og ledelse*, København: Valmuen

Schulz, M. (2000): *Kultur i organisationer. Funktion eller symbol*, København: Handelshøjskolens Forlag

Martin, J. (1992): *Cultures in Organizations. Three perspectives*, New York: Oxford Uni Press

Martin, J. (2002): *Organizational Culture: Mapping the Terrain*, Thousand Oaks, CA.: Sage

Gleerup, J. (2008): "Ledelse af kultur i organisationer", I: Sørensen, E.E., Hounsgaard, L., Ryberg, B. & Andersen, F.B. (red.), *Ledelse og læring i organisationer*, København: Hans Reitzels Forlag

Ashkanasy, N., Wilderom, C & Petersoin, M. (red.) (2010): *The Handbook of Organizational Culture and Climate*, Thousand Oaks, CA: Sage

Petersen, C. H. (2008): *Stolthed og fordom, Kultur- og identitetsarbejde ved skabelsen af en ny sengeafdeling gennem fusion*, Dansk Sundhedsinstitut, DSI rapport 2008.01.

Lektion 3. (Ny)Institutionel Organisationsteori

Formål: at præsentere institutionel teori som et perspektiv på organisationer, herunder særligt relationen mellem institution og organisation, organisatoriske felter og institutionelle logikker, samt kernebegreber som institutionel forandring, institutionelt arbejde, legitimitet og isomorfi.

Case: Organisationsteorier i praksis – omorganiseringen af apopleksiområdet i Danmark (uploades)

Primær litteratur:

Grundbog 2 kap 11: "Institutionel teori"

Binder, Amy (2007): For love and money: Organizations' creative responses to multiple environmental logics. *Theor Soc* 36:547–57

Thornton, Patricia H., Ocasio, William and Lounsbury Michael (2013): Precursors to the Institutional Logics Perspective (chapter 2) in *The Institutional Logics Perspective: A New Approach to Culture, Structure and Process* eds. Thornton, Ocasio & Lounsbury. Oxford: Oxford University Press.

Supplerende litteratur:

Meyer, J.W. & Rowan, R. (1977): Institutionalized Organizations: Formal structure as myth and ceremony, *American Journal of Sociology*, 83(2), pp. 340-363.

Brunsson, N. (2003): "Organized Hypocrisy", I: B. Czarniawska & G. Sevón (red.): *Northern Lights*, København: Copenhagen Business School Press.

DiMaggio, P.J. & Powell, W.W. (1983): "The Iron Cage Revisited...", *American Sociological Review*, 48(2), pp. 147-160.

Lawrence, Thomas B. and Suddaby, Roy: (2006) Institutions and institutional work. In Stewart R. Clegg, Cynthia Hardy,

Thomas B. Lawrence & Walter R. Nord (Eds.) *Sage Handbook of Organization Studies*, 2nd Edition: 215-254. London: Sage.

Mik-Meyer, N. & Villadsen, K. (2007): "Nyinstitutionel teori: Myter og legitimitet", I: Mik-Meyer & Villadsen Magtens Former, København: Hans Reitzels Forlag.

Hallett, T., & Ventresca, M. J. (2006). Inhabited institutions: Social interactions and organizational forms in Gouldner's patterns of industrial bureaucracy. *Theory and Society*, 35, 213-236.

Lektion 4. Interorganisatorisk analyse (samspil på tværs af organisationer)

Formål: At anvende et interorganisatorisk blik og dermed fokusere på relationerne mellem organisationer, på betydningen af de organisatoriske omgivelser, og det netværk af aktører, der influerer på de organisatoriske strukturer, kulturer og processer. Forelæsningsen centrerer om organisationer i interorganisatoriske netværk; som et netværk af

flere mere eller mindre autonome enheder der indgår i et relativt stabilt samarbejde. Hvordan kan vi forstå interorganisatoriske netværk hvilke implikationer har de for organisation, ledelse og opgaveløsning? Der gennemgås i den forbindelse et konkret eksempel fra det danske sundhedsvæsen.

Indhold:

Hvad er interorganisatorisk analyse?

Netværksperspektiver

Netværkstypologier

Dynamik og forandring i interorganisatoriske netværk

Netværkskarakteristika

Netværksdynamik (beskyttelsesstrategier og dysfunktioner)

Analyse af organisatoriske grænseflader

Litteratur:

Grundbog 1 kap. 6 (ekstensivt)

Brown (1993): Managing Conflict at Organisational Interfaces. (chap 7.)

Janne Seemann: Netværk som forandringsstrategi og strategier i netværk. I Borum m.fl.(red.) (1999): Når styringsambitioner møder praksis, Handelshøjskolens Forlag

Janne Seemann: Distriktpsykiatrien i et organisatorisk spændingsfelt. I Blinkenberg m.fl. (red.) (2002): Distriktpsykiatri. En lærebog, Reitzels Forlag (ekstensivt)

Supplerende litteratur:

Alter & Hage (1993): Organizations Working Together, Newbury Park, CA: Sage Publications

Alter, C. & Hage, J. (1993): Organizations Working Together, (kap. 1) Newbury Park, CA: Sage Publications

Axelsson, R. & Axelsson, S.B. (2007): "Samverkan och folkhälsa – begrebb, teorier och praktisk tillämpning", I: R. Axelsson m.fl. (red.) (2007): Folkhälsa i Samverkan - mellan professioner, organisationer och samhälls-sektorer, Studentlitteratur

Brown, D. (1983): Managing conflict at organizational interfaces (kap. 7), Addison-Wesley

Cropper, S. et al (red.) (2008): The Oxford Handbook of Inter-organizational Relations (kap. 1 og 5), Oxford University Press

de Man, A.P. (red.) (2008): Knowledge and innovation in network, US/UK: Edward Elgar

Gustafsson, J (2007/2009): "Ledarskab i interorganisatoriske nätverk for folkhälsa och välfärd", I: R. Axelsson og S.B. Axelsson (red.): Folkhälsa i samverkan, Studentlitteratur

Huxham, C. & Vangen, S. (2005): Managing to Collaborate – the theory and practice of collaborative advantage, London: Routledge

Kickert, Klijn og Koppenjan (red.) (1997): *Managing Complex Networks – strategies for the public sector* (kap. 3 og 8), SAGE 1997

Koppenjan, J. & Klijn, E. (2004): *Managing uncertainties in Networks* (kap. 7), London: Routledge.

Hatch, kapitel 3: "Organization-environment relations", s. 57-89 [33 sider, inkl. 3 sider referencer]

Tidd, J. & Bessant, J. (2009): *Managing Innovation*, 4ed. (kap. 1), Wiley 2009

Janne Seemann og Rasmus Antoft (2002): *Shared Care – samspil og konflikt mellem kommune, praksislæge og sygehus*. Flos forskningsrapport nr. 3.

Seemann, J. & Gustafsson (2014): "Interorganisatorisk samverkan om innovation og forandring", i: R. Axelsson & S. B. Axelsson (red.) *Samverkan – kunskaper och erfarenheter*, Studentlitteratur

Osborne, S. (2006): "The New Public Governance", *Public Management Review* 8(3), pp.377-387.

Sørensen, E. & Torfing, J. (2005): *Netværksstyring – fra government til governance*, Roskilde Universitetsforlag

W. Kickert, Klijn m.fl. (1997): *Managing Complex Networks. Strategies for the Public Sector*, Sage Publications

Lektion 5. Professioner og organisationer

Formål: Den moderne vidensorganisation er befolket med såkaldte professionelle (vidensarbejdere). Professionerne og de professionelle søger indflydelse på deres fagområde både samfundsmæssigt og lokalt. Det giver anledning til karakteristiske konflikter og styringsproblemer.

Også en del konflikter mellem organisationer kan føres tilbage til eksistensen af professionelle. Forelæsningsen fokuserer især på, hvad der kendetegner de professionaliserede organisationer (fagbureaukratier), hvilke særlig styrings-, udviklings, og ledelsesproblemer, der gælder i fagbureaukratier og tillige hvilke aktuelle udviklingstendenser, som udfordrer de professionelle og fagbureaukratierne?

Indhold:

- Hvorfor professionelle og prof. som idealtyper
- Magtperspektiver
- Prof. i fagbureaukratier
- Ledelse af prof.
- Den prof. organisation (fagbureaukratiet) under forandring

Primær litteratur:

Grundbog 1 kap 5 (ekstensivt)

Peter Kragh Jespersen (2008): *De professionelle, fagbureaukratiet og omstilling i den offentlige sektor*. (kapitel 4) i

Bømler(red.): *Sociale organisationer i en omstillingstid*. Reitzels Forlag (læselet)

K.M. Macdonald (1999): *The sociology of the professions*. Sage Publications. (kapitel 1) (god sociologisk baggrundslæsning)

Supplerende litteratur:

A. Abott (1988): The systems of professions. University of Chicago Press

Bendix, H.W. Digmann, A. Jørgensen, P. og Møller Pedersen, K (2008): Hospitalsledelse. Organisatorisk fænomen og fagligdisciplin. København. Børsens forlag.

Bentzen, Borum m.fl. (red.) (1999): Når styringsambitioner møder praksis. Den svære omstilling af sygehus- og sundhedsvæsenet i Danmark og Sverige, Handelshøjskolens forlag.

Freidson, E. (1994): Professionalism reborn, theory, prophecy and policy. University of Chicago Press

Sognstrup, H. (2003): Professionelle i afdelingsledelse, PhD-afhandling, Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning, Aalborg Universitet. (kapitel 2)

Klausen, K. K. (2006): Institutionsledelse – Ledere, Mellemlidere og sjakbajser i det offentlige, Børsens forlag.

Larsen, B. m.fl. (2007): De nye professionelle – fremtidens roller for de veluddannede, DJØF forlag.

Llewellyn, S. (2001). ""Two-way Windows": Clinicians as Medical Managers." *Organization Studies* 22(4) (s. 593-623).
Degeling, P., Zhang, K., Coyle, B., Xu, L. Z., Meng, Q. Y., Qu, J. B., & Hill, M.(2006) 'Clinicians and the governance of hospitals: A cross-cultural perspective on relations between profession and management' *Social Science & Medicine*, 63(3) (s. 757-775).

Mo. T.O. (2008): Doctors as managers: moving towards general management? *Journal of Health Organization and Management*. Vol. 22 No.4. (s. 400-415).

Lektion 6. Arbejde, teknologi og koordinering

Formål: formålet med lektionen er at give et overblik over organisations sociologiske perspektiver på arbejde, teknologi - arbejde og organisering, samt koordinering. Via arbejdet med casen og de teoretiske perspektiver skal vi diskutere hvordan arbejde, teknologi og koordinering kan forstås og studeres i praksis. Centrale spørgsmål: hvordan kan man forstå og studere arbejde fra forskellige teoretiske vinkler? Hvem laver arbejde i moderne organisationer og hvad er det for typer af arbejde, der laves? Hvordan udvikler arbejdspraksis og organisering sig i takt med teknologisk udvikling? Hvilke koordineringsmekanismer er særligt relevant i studier af offentlige organisationer og professionelt arbejde?

Case: Organisationsteorier i praksis – omorganiseringen af apopleksiområdet i Danmark (uploades)

Primær litteratur:

Barley, S. (2020): How do technologies change organizations? Kapitel 2 i *Work and technological change*. Oxford: Oxford University Press.

Plesner, U. & Husted, E. (2020). Perspectives on technology and organization. Kapitel 3 i *Digital organizing – revisiting themes in organization studies*. Red Globe Press.

Supplerende litteratur:

Adler, P. S., Seok-Woo Kwon, & Heckscher, C. (2008). Professional work: The emergence of collaborative community. *Organization Science*, 19(2), 359-376. Barley, S. R., & Kunda, G. (2001). Bringing work back in. *Organization Science*, 12(1), 76-95.

Gittell, J. H., & Weiss, L. (2004). Coordination networks within and across organizations: A multi-level framework. *Journal of Management Studies*, 41(1), 127-153

Gittell, J. H., Godfrey, M., & Thistlethwaite, J. (2012). Interprofessional collaborative practice and relational coordination: Improving health care through relationships. *Journal of Interprofessional Care*, 27(3), 210-213.

Bailey, Diane E., Leonardi, Paul M., and Chong, Jan. (2010): Minding the Gaps: Understanding Technology Interdependence and Coordination in Knowledge Work. *Organization Science* 21(3):713-730.

Lektion 7. Organisatorisk forandring i et procesperspektiv

Formål: Formålet med lektionen er præsentere et proces perspektiv på organisationer og organisationsforandring, dvs at organisationer skabes, genskabes og forandres over tid af de mennesker, der interagerer i dem og med dem. Dette indebærer en opmærksomhed på processer, praksis, forandring og stabilitet – et blik for at organisationer er resultater af mangfoldige, kontinuerlige organiseringsprocesser. Forandringsprocesser er ikke undtagelsen i offentlige organisationer, forandring er det stabile, det gennemgående træk og de er ofte planlagte. Men hvordan kan vi forstå forandringsprocesser i organisationer? Hvorfor opstår der ofte 'modstand' mod forandring og hvilken rolle spiller meningskabelse?

Lektionen præsenterer forskellige perspektiver på organisatoriske forandringsprocesser (planlagt vs emergerende) og via øvelser med casen skal vi afprøve hvad de forskellige perspektiver kan bidrage med analyse af organisatoriske forandringsprocesser.

Case: Organisationsteorier i praksis – omorganiseringen af apopleksiområdet i Danmark (uploades)

Primær litteratur:

Grundbog 2: kap. 13 "Proces, emergens og meningskabelse", + kapitel 23 "Organisationsforandring"

Kristiansen, M., B. (2019). Organisatorisk forandring: Et blik på litteraturen om forandrings indhold, kontekst og proces. I *Økonomi og Politik*, nr. 2, årgang 92, s. 14-33.

Supplerende litteratur:

Lo, J. & Eliasoph, N. (2012) Broadening Cultural Sociology's Scope: Meaning-Making in Mundane Organizational Life. *Oxford Handbook of Cultural Sociology*. Oxford: Oxford University Press.

Langley, A. et al (2013) Process studies of change in organization and management: unveiling temporality, activity, and flow. *Academy of Management Journal*, Vol. 56, No. 1, 1–13.

March, J. G. (1981): "Footnotes to Organizational Change", *Administrative Science Quarterly* 26, pp. 563-577

Tsoukas, H. and Chia, R. (2002): On Organizational Becoming: Rethinking Organizational Change. *Organization Science*, Vol. 13, No. 5, pp. 567-582.

Weick, Sutcliffe, and Obstfeld (2005): Organizing and the Process of Sensemaking. *Organization Science* 16(4), pp. 409–421

Lektion 8. Ledelse i teori og praksis

Formål: Lektionen har til formål give overblik over centrale begreber og diskussioner fra ledelsesforskningen (eks. leadership vs management). Ledelse præsenteres som organisatorisk fænomen, der udfolder sig i interaktioner mellem mennesker i konkrete kontekster. Lektionen indeholder en række forskellige perspektiver på ledelse som

kontekstafhængig og kontekstskabende praksis, og som et relationelt fænomen: en social indflydelsesproces hvorigennem social orden kan udfordres og udvikles.

Primær litteratur

Drath WH, McCauley CD, Palus CJ, Van Velsor E, O'Connor PM, & McGuire JB (2008). Direction, alignment, commitment: Toward a more integrative ontology of leadership. *The Leadership Quarterly*, 19(6), 635-653.

Selznick, P. (1954): *Leadership in administration*. University of California Press. Chapter 1; "Introduction" (pp. 5-25)

Uhl-Bien, M. (2006). Relational leadership theory: Exploring the social processes of leadership and organizing. *The Leadership Quarterly*, 17(6), 654-676.

Sekundær litteratur

Crevani et al (2010) Leadership, not leaders: On the study of leadership as practices and interactions. *Scandinavian Journal of Management*, 26, 77—86

Willmott, H . C. (1984). 'Images and ideals of managerial work'. *Journal of Management Studies*, 21, 3, 349-68.

Clifton, J., Larsson, M., & Schnurr, S. (2020). Leadership in interaction. An introduction to the special issue. *Leadership*, 16(5), 511-521.

Denis, J., Langley, A., & Rouleau, L. (2010). The practice of leadership in the messy world of organizations. *Leadership*, 6(1), 67-88.

Tengblad, S. (2002). Time and space in managerial work. *Scandinavian Journal of Management*, 18(4), 543-565.

Czarniawska-Joerges, B., & Wolff, R. (1991). Leaders, managers, entrepreneurs on and off the organizational stage. *Organization Studies*, 12(4), 529-546.

Fondas, N., & Stewart, R. (1994). Enactment in managerial jobs: A role analysis. *Journal of Management Studies*, 31(1), 83-103.

Alvesson, M. (1992). Leadership as social integrative action. A study of a computer consultancy company. *Organization Studies*, 13, 185.

Alvesson, M., & Sveningsson, S. (2003). The great disappearing act: Difficulties in doing "leadership". *The Leadership Quarterly*, 14(3), 359-381.